

Inbrengen van een buikkatheter (suprapubische blaaskatheter)

In overleg met uw arts zal er bij u een suprapubische blaaskatheter (=buikkatheter) ingebracht worden. Het doel van deze katheter is om permanent de urineafvoer uit de blaas te waarborgen op een voor u zo min mogelijk belastende wijze. De ingreep vindt meestal poliklinisch plaats, onder plaatselijke verdoving. In deze folder informeren wij u over de praktische zaken van deze ingreep.

Wie komen in aanmerking voor een buikkatheter?

De meest voorkomende reden om over te gaan tot het plaatsen van een dergelijke katheter is het onvermogen om de urine op natuurlijke wijze te lozen (dit heet 'retentie') of ongewild urineverlies (incontinentie).

Vorbereiding op de ingreep

Nuchter zijn

U hoeft voor deze ingreep niet nuchter te zijn.

Medicijnen

Als u bloed verdunnende middelen gebruikt, moet u hiermee eventueel enige dagen voor de ingreep stoppen, in overleg met de behandelend arts.

Begeleiding en vervoer naar huis

Geadviseerd wordt voor begeleiding en vervoer te zorgen.

Dag van de ingreep

Wat neemt u mee?

- Uw patiëntenkaart.

Patiëntenkaart laten maken

Voor ieder bezoek aan het ziekenhuis heeft u een patiëntenkaart nodig.

- Bezoekt u voor de eerste keer de polikliniek? Laat dan een patiëntenkaart maken.
- Zijn uw gegevens gewijzigd, bijvoorbeeld omdat u een andere huisarts heeft, omdat uw verzekering gewijzigd is of omdat u een ander adres of telefoonnummer heeft? Dan heeft u een nieuwe patiëntenkaart nodig. U heeft hiervoor een *geldig identiteitsbewijs* nodig (dit geldt ook voor kinderen).

Het maken van een patiëntenkaart duurt ongeveer vijf minuten.

Waar meldt u zich?

Ziekenhuislocatie Scheper	Poli Urologie, Straat 3
Ziekenhuislocatie Bethesda	Poli Urologie, route 24, eerste verdieping
Ziekenhuislocatie Refaja	Melden bij de gastvrouw dagbehandeling, route 42a groen

De ingreep

Vorbereiding in het ziekenhuis

- Om infectie te voorkomen, vindt de ingreep plaats onder steriele omstandigheden.
- Vaak wordt van tevoren via de plasbuis een blaaskatheter ingebracht, om de blaas te kunnen vullen.

De ingreep verloopt als volgt:

- De buikwandhuid wordt gedesinfecteerd (dit gebeurt meestal met betadine-jodium).
- Daarna wordt de huid middels een injectie verdoofd.
- Vervolgens maakt de arts ter plaatse van de verdoofde huid een kleine snede.
- Hierna wordt met een dikkere holle naald de blaas aangeprikt. Dit kan een wat pijnlijke/drukkende sensatie geven.
- Door deze naald wordt de katheter rechtstreeks in de blaas geplaatst.
- De ballon van de katheter wordt opgeblazen, om te voorkomen dat de katheter uit de blaas raakt.
- Hierna wordt de naald verwijderd.
- Na een geslaagde plaatsing van de suprapubische katheter wordt de vulkatheter verwijderd.
- Het wondje bij de suprapubische katheter wordt bedekt met een steriel splitgaas.

Duur van de ingreep

De ingreep duurt ongeveer vijftien minuten.

Na de ingreep

- Na de ingreep kunt u in principe meteen, of na een korte observatie, weer naar huis.
- Douchen met de katheter is geen bezwaar.
- De eerste drie dagen na de ingreep mag u niet in bad.

Complicaties

Mogelijke complicaties (die zelden voorkomen) zijn:

- Bloedverlies uit de blaas ten gevolge van de punctie: soms is het noodzakelijk de blaas dan goed te spoelen.
- Schade aan de omliggende weefsels, zoals een bloedvat of darmlis. Het risico wordt kleiner indien de blaas goed gevuld kan worden voor de punctie. Bij twijfel kan de blaas eventueel met behulp van echografie worden gelokaliseerd, en op geleide van echobeelden worden geprikt.

Verzorging van de katheter

De suprapubische verblijfskatheter vraagt speciale verzorging. Een deskundige (wijk)verpleegkundige kan u hierbij helpen. Vaak leert u na verloop van tijd hoe u zelf de suprapubische verblijfskatheter moet verzorgen.

Dagelijkse verzorging

Dagelijks dient de insteekopening van de katheter afgedekt te worden met een gaas (splitgaas). U kunt hiermee stoppen als de insteekopening schoon en droog is.

Overdag:

- Op de katheter kan een urinezakje worden aangesloten, dat op het been gefixeerd wordt met behulp van een speciaal bandsysteem.
- Ook is het mogelijk om overdag de katheter aan te sluiten op een speciaal kraantje: deze zet u op gezette tijden open om op die manier de blaas te legen.

's Nachts:

- Het beste is om een urinezak aan te sluiten op een nachtzak: deze kunt u met behulp van een houder aan uw bed hangen.
- Gebruikt u een speciaal kraantje, dan kunt u deze voor de nacht aan de urineopvangzak (nachtzak) koppelen.

Wisselen van de katheter

- De eerste wissel na het plaatsen zal plaatsvinden op de poli urologie. Daarna kan de wissel, als u gebruik maakt van verzorging, thuis plaatsvinden, of bij de huisarts.
- De verwisseling dient om de acht à twaalf weken plaats te vinden onder steriele omstandigheden. Bij veel steenaanslag op de katheter raden wij aan om de wisseling te vervroegen.

Verzorging insteekopening katheter

Stip overmatige reactie/weefsel rondom de insteekopening van de katheter – na overleg met een arts of beoordeling door een verpleegkundige bij een katheterwissel - eventueel aan met zilvernitraat.

Mogelijke problemen met de katheter

Indien u langer een katheter heeft, is het van belang dat u op de hoogte bent van het optreden van eventuele problemen:

- Lekkage van katheter: sommige patiënten met een katheter blijven of worden incontinent door urineverlies naast de katheter. Dit kan verschillende oorzaken hebben. Meestal ligt de oorzaak in een eenvoudige knik of het afsnoeren van de afvoerende slang naar de urineopvangzak. Bij een blaassamentrekking wordt de urine langs de katheter geperst. Ook kunnen er blaaskrampen zijn ten gevolge van irritatie door de katheter.
- Verstopping van de katheter: indien de katheter niet meer functioneert, dient deze gespoeld te worden (poliklinisch of thuis).
- Uitvallen van de katheter: **valt een katheter uit, dan dient er zo snel mogelijk een nieuwe katheter ingebracht te worden**, voordat het gaatje zich gesloten heeft (dit kan zeer snel zijn!). Neem tijdens kantooruren contact op te nemen met de poli Urologie en buiten kantooruren met de Spoed Eisende Hulp.

Spoelen van de blaas

Bij gebruik van een verblijfskatheter ontstaat in de blaas vaak neerslag (slijm of gruis) als gevolg van afgestoten blaaswand-slijmvlies en soms ook steenvorming. Belangrijk ter voorkoming:

- Drink veel (probeer meer dan twee liter per 24 uur te drinken).
- Eventueel kan op advies van de uroloog (niet bij iedereen is dit een optie) de blaas gespoeld worden: de spoelfrequentie varieert van een keer per dag tot twee keer per week, afhankelijk van de hoeveelheid neerslag in de blaas.

Blaaskrampen, infectie en pijn in de onderbuik

- Blaaskrampen zijn vaak een gevolg van irritatie door de katheter: behandeling bestaat uit spasmen-remmende medicamenten.
- Iedere patiënt met een verblijfskatheter heeft bacteriën in de urine. Antibiotische behandeling is slechts noodzakelijk indien u tekenen van een infectie heeft. Voorkom overmatig gebruik van antibiotica!
- Blaaskrampen of pijn in de onderbuik kunnen met andere medicijnen behandeld worden.

Tot slot

Deze ingreep vindt binnen Treant Zorggroep plaats op alle ziekenhuislocaties.

Heeft u nog vragen of bent u verhinderd?

Deze brochure betreft een algemene voorlichting. Bijzondere omstandigheden kunnen aanleiding geven tot wijzigingen. Dit zal altijd door uw uroloog aan u kenbaar worden gemaakt. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u op werkdagen contact opnemen met de poli Urologie.

Telefoonnummers

Polikliniek Urologie

Ziekenhuislocatie Schepers	0591 69 14 75	maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur
	<i>Telefonisch verpleegkundig spreekuur</i>	
	0591 69 17 74	maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 9.00 uur en van 13.00 tot 13.30 uur
Ziekenhuislocatie Bethesda	0528 28 63 17	maandag tot en met donderdag van 09.00 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 15.30 uur vrijdag van 09.00 tot 12.00 uur
Ziekenhuislocatie Refaja	0599 65 45 20	maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 16.00 uur

Wetenschappelijk onderzoek

Binnen Treant Zorggroep doen we ook wetenschappelijk onderzoek. Mogelijk wordt u gevraagd om hieraan mee te doen.

Informatie

Meer informatie vindt u op:

www.treant.nl

Wat vond u van de geleverde zorg?

www.ZorgkaartNederland.nl, een website van Patiëntenfederatie Nederland, is de grootste ervaringssite voor de Nederlandse gezondheidszorg, waar mensen hun ervaringen met de zorg delen met elkaar. De website biedt u informatie om te kunnen kiezen voor een zorgverlener die het beste past. Deel uw ervaring met de zorg en help zo anderen met kiezen!